EURÓPAI
BIZOTTSÁG

AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI
FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2017.9.25.
JOIN(2017) 37 final

2017/0238 (NLE)

Együttes javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről az Örmény Köztársaság közötti átfogó és megerősített partnerségi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A csatolt javaslat képezi a jogi eszközt az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről az Örmény Köztársaság közötti átfogó és megerősített partnerségi megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás) megkötéséhez.

Jelenleg az Európai Unió (EU) és az Örmény Köztársaság (Örményország) közötti kapcsolatok az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, és másrészről az Örmény Köztársaság közötti partnerségi és együttműködési megállapodáson alapulnak, amely 1999. július 1-jén lépett hatályba tízéves kezdeti időtartamra, és amelyet automatikusan megújítottak.

2015. szeptember 29-én a Tanács határozatokat fogadott el, melyekben felhatalmazta az Európai Bizottságot és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy tárgyalásokat folytassanak az EU és Örményország közötti keretmegállapodásról. A Tanácsot a tárgyalások valamennyi szakaszában tájékoztatták, és a Kelet-Európával és Közép-Ázsiával foglalkozó munkacsoport, valamint a Kereskedelempolitikai Bizottság keretében konzultáltak vele. Az Európai Parlamentet ugyancsak azonnal és teljes mértékben tájékoztatták a tárgyalások folyamán.

A megállapodásra irányuló tárgyalások 2015. december 7-én kezdődtek, és a megállapodás szövegét 2017. március 21-én parafálták.

2. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

2.1. A megállapodás célja és tartalma

Az új megállapodás hatálya átfogó, az EU hatáskörébe és érdekébe tartozó kérdéseket ölel fel, amelyek tükrözik a széles körű meglévő együttműködést a gazdasági, kereskedelmi és politikai területeken, valamint az ágazati politikákat illetően. A megállapodás továbbfejleszti ezeket az együttműködési területeket, hosszú távú alapot biztosítva az EU és Örményország közötti kapcsolatok továbbfejlesztéséhez. A politikai párbeszéd intenzitásának növelésével és a területek széles körét illető együttműködés fejlesztésével a megállapodás hatékonyabb bilaterális kapcsolat alapjait fekteti le Örményországgal.

A megállapodás tartalmazza az emberi jogokra, a Nemzetközi Büntetőbíróságra, a tömegpusztító fegyverekre, a kézi- és könnyűfegyverekre és a terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó standard uniós politikai záradékokat. Együttműködésről rendelkezik olyan területeken, mint a közlekedés, energia, egészségügy, környezetvédelem, éghajlatváltozás, adózás, oktatás és kultúra, foglalkoztatás és szociális kérdések, bank és biztosítás, iparpolitika, mezőgazdaság és vidékfejlesztés, turizmus, kutatás és innováció, valamint bányászat. Emellett kiterjed a jogi együttműködésre, a jogállamiságra, a pénzmosás elleni küzdelemre és a terrorizmus finanszírozására, valamint a szervezett bűnözés és a korrupció elleni küzdelemre.

A megállapodás jelentős súlyú kereskedelmi címet tartalmaz fontos kötelezettségvállalásokkal, számos kereskedelempolitikai területen. Ezek javítani fogják az EU és Örményország közötti kétoldalú kereskedelem feltételeit, miközben teljes mértékben figyelembe veszik Örményországnak az Eurázsiai Gazdasági Unió tagjaként meglévő kötelezettségeit. E rendelkezések jobb szabályozási környezetet biztosítanak majd a gazdasági szereplők számára olyan területeken, mint például a szolgáltatás- és árukereskedelem, a

vállalkozások létrehozása és működtetése, a tőkemozgások, a közbeszerzések, a szellemitulajdon-jogok, a fenntartható fejlődés és a verseny.

A megállapodás Európai Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról szóló tanácsi határozat elfogadását követően a megállapodást – vegyes megállapodásként – aláírta az Európai Unió és az Örmény Köztársaság.

Bizonyos területeken a megállapodás arra törekszik, hogy fokozatosan közelítse az örmény jogot az uniós vívmányokhoz. Ugyanakkor nem mutat annyira messzire, hogy társulást hozna létre az EU és Örményország között.

2.2. A javasolt határozat jogalapja

Az EUMSZ 218. cikke (6) bekezdése a) pontjának iii. alpontja úgy rendelkezik, hogy ha egy megállapodás együttműködési eljárások bevezetése útján külön intézményi keretet hoz létre, a Tanács az Európai Parlament egyetértését követően fogadja el a megállapodás megkötéséről szóló határozatot. Ezenkívül az EUMSZ 218. cikke (8) bekezdésének második albekezdése úgy rendelkezik, hogy a Tanács egyhangúlag jár el, ha a megállapodás olyan területre vonatkozik, ahol az Európai Unió jogi aktusainak elfogadásához egyhangúságra van szükség.

Valamely, egyidejűleg több cél elérésére irányuló vagy elválaszthatatlan és egymáshoz viszonyítva nem járulékos jellegű több összetevőt magában foglaló intézkedést illetően a Bíróság – arra az esetre, ha így a Szerződés különböző rendelkezései alkalmazhatók – úgy határozott, hogy az ilyen intézkedést kivételesen a különböző, vonatkozó jogalapokra kell alapítani, kivéve, ha az egyes jogalapokhoz előírt eljárások nem összeegyeztethetőek egymással (C-490/10. sz. Európai Parlament kontra Tanács ügyben hozott ítélet, ECLI:EU:C:2012:525, 46. pont).

A megállapodás a közös kül- és biztonságpolitika, a közös kereskedelempolitika és a fejlesztési együttműködés területén követ célkitűzéseket és e területekről tartalmaz elemeket. A megállapodás ezen elemei elválaszthatatlanok és egymáshoz viszonyítva nem járulékos jellegűek.

A közös kül- és biztonságpolitika területén az uniós jogi aktusok elfogadásához egyhangúságra van szükség.

A megállapodás együttműködési eljárások bevezetése útján külön intézményi keretet hoz létre Örményország és az EU között.

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUSZ 37. cikke, valamint az EUMSZ 207. és 209. cikke, összefüggésben az EUMSZ 218. cikke (6) bekezdésének (a) pontjával és 218. cikke (8) bekezdésének második albekezdésével. Jogalapként nincs szükség további rendelkezésekre (lásd: C-377/12. sz. Bizottság kontra Tanács ügy, ECLI: EU: C: 2014:1903).

A megállapodás szövegének értékelését követően a Bizottság és a főképviselő úgy látja, hogy a megállapodás nem terjed ki egy olyan területre sem, amely a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozna, és ezért – jogi szempontból – vegyes megállapodás alkalmazására kötelezne. Ugyanakkor mivel a tárgyalási irányelvek vegyes megállapodást irányoztak elő, a megállapodás szövegét vegyes megállapodásként parafálták, következésképpen az aláírásra és megkötésre irányuló javaslatok Részes Felekként egyrészről az Európai Uniót, az Európai Atomenergia-közösséget és azok tagállamait, másrészről az Örményországot jelölik meg.

2.3. A javasolt határozat szükségessége

Az EUMSZ 216. cikke úgy rendelkezik, hogy az Európai Unió megállapodást köthet egy vagy több harmadik országgal, ha a Szerződések ilyen megállapodás megkötését írják elő, ha az a Szerződésekben meghatározott célkitűzések elérése érdekében szükséges, ha valamely kötelező erejű jogi aktus ilyen értelmű rendelkezést tartalmaz, vagy ha az a közös szabályokat érintheti, illetve azok alkalmazási körét megváltoztathatja.

A Szerződések – nevezetesen az EUSZ 37. cikke, valamint az EUMSZ 207. és 209. cikke – rendelkeznek ilyen megállapodáshoz hasonló megállapodások megkötéséről. Ezenkívül szükség van a megállapodás megkötésére a Szerződésekben meghatározott olyan célkitűzések európai uniós szakpolitikák keretében történő elérése érdekében, mint például az emberi jogok, a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozása, a terrorizmus elleni küzdelem, a korrupció és a szervezett bűnözés elleni harc, a kereskedelem, a migráció, a környezet, az energia, az éghajlatváltozás, a közlekedés, a tudomány és technológia, a foglalkoztatás és a szociális kérdések, az oktatás és a mezőgazdaság erősítése.

2017/0238 (NLE)

Együttes javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről az Örmény Köztársaság közötti átfogó és megerősített partnerségi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 37. cikkére,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. és 209. cikkére, összefüggésben 218. cikke (6) bekezdésének a) pontjával és 218. cikke (8) bekezdésének második albekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság és az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének együttes javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére,

mivel:

(1) Az ...-i (EU) … tanácsi határozatnak megfelelően az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről az Örmény Köztársaság közötti átfogó és megerősített partnerségi megállapodást (a továbbiakban: megállapodás) 2017. november 24-én aláírták, figyelemmel annak későbbi időpontban történő megkötésére.

(2) A megállapodás fontos lépésnek számít az Európai Unió dél-kaukázusi politikai és gazdasági jelenlétének fokozása felé. A politikai párbeszéd intenzitásának növelésével és a területek széles körét illető együttműködés fejlesztésével a megállapodás hatékonyabb bilaterális kapcsolat alapjait fekteti le az Örmény Köztársasággal.

(3) A megállapodást az Unió nevében jóvá kell hagyni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács az Európai Unió nevében jóváhagyja az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről az Örmény Köztársaság közötti átfogó és megerősített partnerségi megállapodást.

A megállapodás szövegét csatolták e határozathoz.

2. cikk

A Tanács elnöke kijelöli azon személy(eke)t, aki(k) jogosult(ak) lesz(nek) megtenni a megállapodás 385. cikke szerinti értesítést annak kifejezésére, hogy az Európai Unió a megállapodást magára nézve jogilag kötelező erejűnek ismeri el.

3. cikk

(1) A megállapodás 240. cikkének alkalmazásában az Európai Unió nevében a Bizottság hagyja jóvá a megállapodásnak a földrajzi árujelzőkkel foglalkozó albizottság határozatai révén történő módosításait. Ha valamely földrajzi árujelzővel kapcsolatos kifogást követően az érdekelt felek nem tudnak megállapodásra jutni, akkor azzal kapcsolatban a Bizottság a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[1] 57. cikkében megállapított eljárás alapján álláspontot fogad el.

(2) A megállapodás 270. cikke (2) bekezdése első mondatának alkalmazásában a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy elfogadja az Uniónak a megállapodás XI. mellékletének módosításával kapcsolatos álláspontját.

A megállapodás 270. cikke (2) bekezdése második mondatának alkalmazásában a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy kifogásolja a XI. melléklet Örmény Köztársaság által javasolt módosítását vagy helyesbítését.

5. cikk

(1) A megállapodás V. címe 9. fejezetének 3. alszakasza (Földrajzi árujelzők) alapján oltalomban részesített megnevezést minden olyan gazdasági szereplő alkalmazhatja, amely a vonatkozó termékleírásnak megfelelő mezőgazdasági terméket, élelmiszert, bort, ízesített borászati terméket vagy szeszes italt forgalmaz.

(2) A megállapodás 301. cikkének megfelelően a tagállamok és az Európai Unió intézményei érvényesítik a megállapodás 297–300. cikke szerinti oltalmat függetlenül attól, hogy ezt valamely érdekelt fél kérte-e.

6. cikk

A megállapodás nem értelmezhető úgy, mint amely olyan jogokat biztosít vagy kötelezettségeket ír elő, amelyekre közvetlenül hivatkozni lehet az uniós és tagállami bíróságok és törvényszékek előtt.

7. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba. A megállapodás hatálybalépésének időpontját a Tanács Főtitkársága az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* teszi közzé.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről
az elnök

[1] HL L 343., 2012.12.14., 1. o.